

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kokeilujen hankehenkilöstön kokous – ICT (5.2.2019)

Ryhmätyö 4.
Ostopalvelutoiminnallisuuden
käyttöönotto

Työryhmän tavoitteet

- Jyväskylän ja Keski-Uudenmaan kokemusten hyödyntäminen tuleviin ostopalvelun valtuutuksen käyttöönottoihin
- Käyttöönottoon liittyvien haasteiden tunnistaminen kokeiluissa syntyneiden kokemusten pohjalta
- Haasteiden täsmentäminen käyttöönottojen edistämiseksi
 - Järjestäjän tehtävät
 - Tuottajan tehtävät
 - Tietojärjestelmien valmiudet
 - Kansallisen tuen täsmentäminen käyttöönotoissa

Ostopalvelun valtuutuksen merkitys

Ostopalvelussa syntyvät potilaan asiakirjat kuuluvat järjestäjän rekisteriin

- Valtuutuksessa järjestäjä määrittää palveluntuottajalle asiakirjojen arkistointi- ja käyttöoikeudet järjestäjän rekisteriin Potilastiedon arkistossa
- Antaa oikeuden arkistoida ostopalvelussa syntyneet asiakirjat palvelunjärjestäjän rekisteriin Potilastiedon arkistossa suoraan tuottajan potilastietojärjestelmästä
- Antaa käyttöoikeuden palvelunjärjestäjän potilasasiakirjoihin Potilastiedon arkistossa
- Hoidon kannalta tarpeellisten tietojen luovutus arkistosta on mahdollista riippumatta potilaan suostumuksista tai kielloista.
- Ostopalvelun valtuutus on otettava käyttöön organisaatioissa:

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus terveydenhuollon valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista, 1257/2015

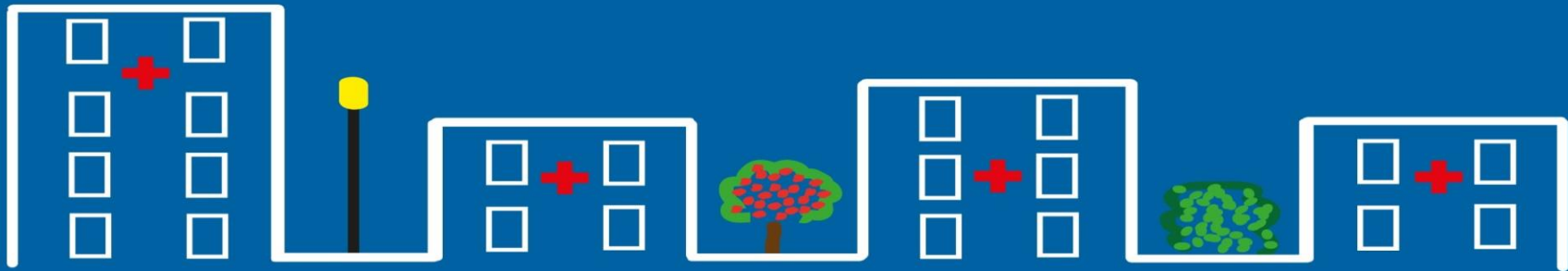
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2012/20151257>

Erilaisia ostopalvelun valtuutuksia

- Potilaskohtainen ostopalvelutilanteen OSVA
 - Nykyinen, yleisesti käytettävissä oleva ostopalvelun valtuutus
 - Tuotetaan järjestäjän potilastietojärjestelmästä tai erillisjärjestelmästä
- Valinnanvapauden OSVA
 - Samankaltainen kuin potilaskohtainen OSVA
 - Tuotetaan Kelan valinnanvapausjärjestelmästä (sitten kun se on tuotannossa)
 - Käytetään aluksi tulevissa valinnanvapauspiloteissa

Edellytykset ostopalvelun valtuutuksen käyttöönotolle

- Ostopalvelun järjestäjän ja tuottajan kesken on laadittu sopimus palvelun tuottamisesta ja sen järjestelyistä
- Molemmat ostopalvelun valtuutuksen osapuolet - järjestäjä ja tuottaja – ovat Potilastiedon arkiston käyttäjiä
- Molemmilla on käytössään ostopalvelun valtuutuksen toiminnallisuuksiin kykenevä ja sertifioitu tietojärjestelmä [Järjestelmien valmiudet](#)
- Ostopalvelun valtuutus voidaan tuottaa potilastietojärjestelmällä tai esim. järjestäjän palveluselejä hallinnoivassa erillisjärjestelmässä
 - Erillisjärjestelmä käsittelee vain valtuutuksia, ei potilas- tai hoitoasiakirjoja
- Jos erillisjärjestelmää ei ole, järjestäjän potilastietojärjestelmän tulee kyetä tuottamaan ostopalvelun valtuutus ja siihen liittyvät toiminnot
- Lisäksi tuottajan potilastietojärjestelmän tulee kyetä toteuttamaan mm. hakutoiminnot sekä tietojen ja tarvittaessa palvelutapahtuman arkistointi järjestäjän rekisteriin

Hankehenkilöstön ICT-työkokous 5.2.2019

Ostopalvelutoiminnallisuuden käyttöönotto

Jyväskylän kokeilussa

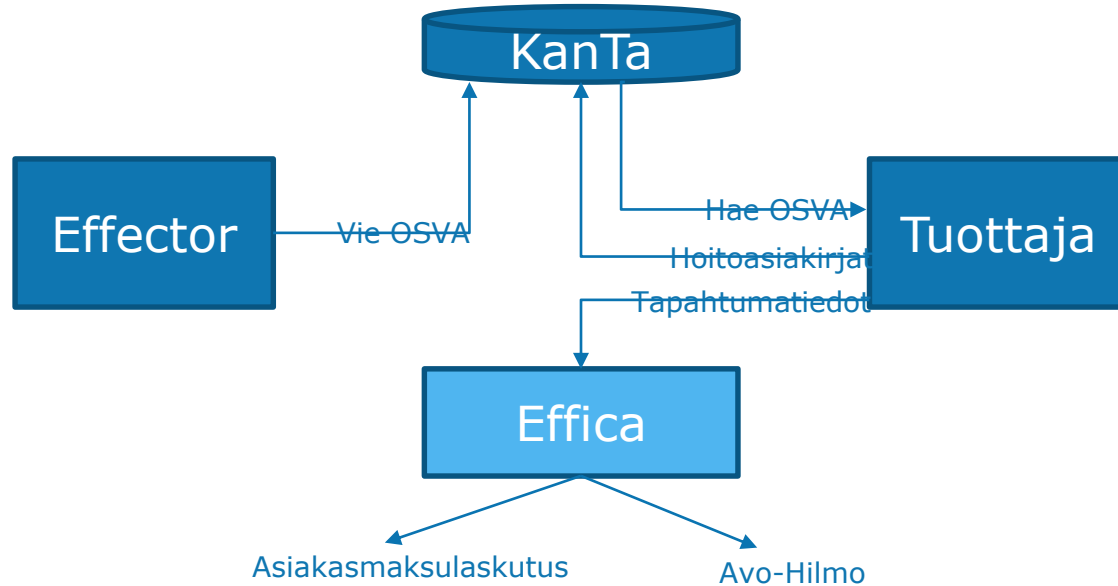
JYVÄSKYLÄ

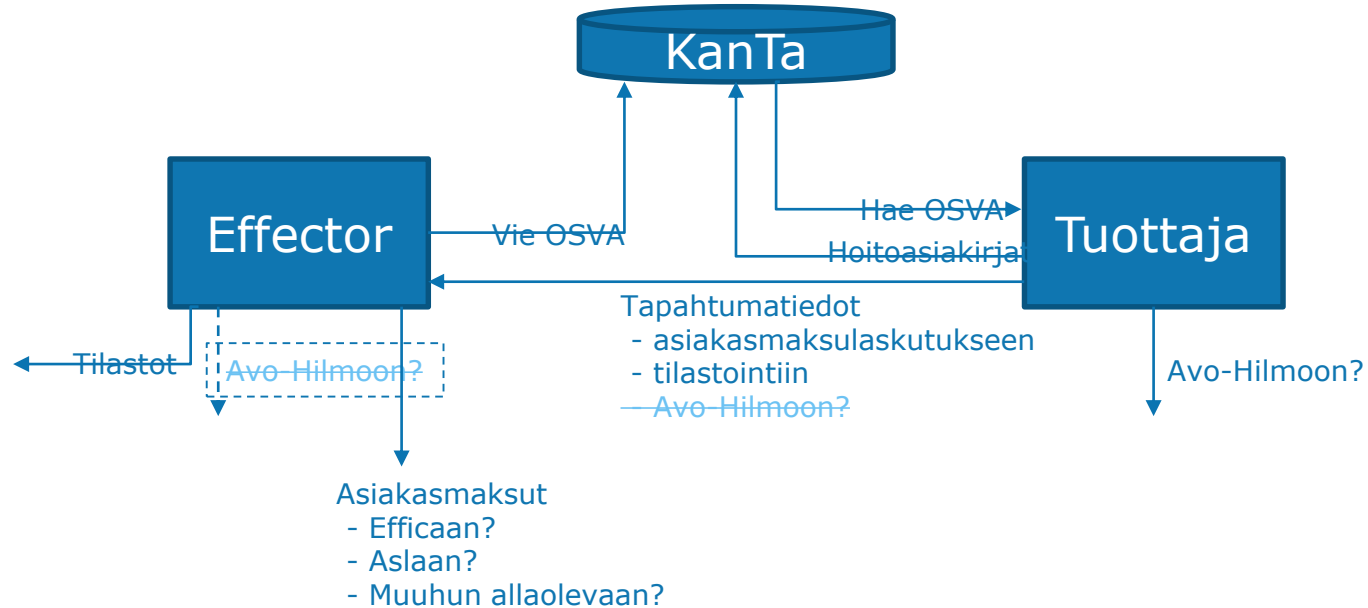
Ostopalvelun valtuutuksen käyttöönotto Jyväskylän kokeilussa

- Ostopalvelun valtuutuksen käyttöönotto mahdollistaa yksityisten palveluntuottajien omien potilastietojärjestelmien käyttämisen
- Ostopalvelun valtuutus muodostetaan Effectorissa, ja se muodostuu valintatapahtuman yhteydessä
- Kun valtuutus on muodostettu, se antaa tuottajalle oikeuden palvelun järjestäjän potilasasiakirjoihin Kantaan sekä oikeuden tallentaa syntyneet asiakirjat / merkinnät Kantaan järjestäjän nimissä
- *Järjestäjän potilastietojärjestelmä jää ainakin alussa rinnalle käyttöön (tilastointi, asiakasmaksulaskutus)*
- Ostopalvelun valtuutuksen käyttöönoton tavoiteaikataulu on maaliskuussa 2019
- Potilastietojärjestelmätoimittajien
 - aikataulut prosessiin liittyvien toiminnanohjauksellisten ominaisuuksien osalta??
 - Avohilmo 2019 käyttöönoton aikataulut?

Prosessi-idea, vaihe I

Prosessi-idea, vaihe II (luonnos)

Ostopalveluvaltuutuksen käyttöönoton vaikutukset julkisille ja yksityisille terveysasemille

- Effectoriin kirjaudutaan jatkossa Sote-varmennekortilla
- Asiakkaan valintatieto on tarkastettavissa edelleen Asiakastietojen päivitys -lehdellä Efficalla
- Asiakkaan hoitotietojen katselu Kanta-arkistosta
 - Effican navigaattoripuu
 - Asiakkaan palvelutapahtuma tulee olla valittuna
 - Sisäänkirjautuminen varmennekortilla
- Ostopalveluvaltuutuksen käyttöönoton vaikutukset muihin palveluihin
- Päivystys, erikoisvastaanotot, fysioterapia, neuvola, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, suun terveydenhuolto
 - valinnanvapausasiakkaiden osalta hoitotiedot näkyvät Kannan arkistokatselusta, eivät Efficasta
- Yksityiset terveysasemat
 - Sitouduttava kahden järjestelmän käyttämiseen
 - Sitouduttava tilastointiin ja laskutukseen liittyvien merkintöjen tekemiseen

Huomioitavat asiat

- Ostopalveluvaltuutuksen käyttöönotto on kulttuurinmuutos terveysasemille, sekä muille toimijoille
- Järjestäjälle toimitettavat tilastotiedot, voiko olla sama tietosisältö kuin Avohilmoiedoissa
- Kuinka järjestäjä voi hyödyntää Avohilmoitietoja, saako järjestäjä hetu-tason tietoa
- Millä tasolla THL kerää Avohilmoitiedot? Tarvitaanko tiedot toimipisteittäin? Seuraako Topi-koodi asiakasta esim. valinnan tekemisen yhteydessä? Järjestäjä tarvitsee tiedot kunnittain ja yksiköittäin?
- Asiakasmaksut
 - Milloin Kela Suora tulee käyttöön?
 - Jatketaanko Jyväskylässä selvitystyötä väliaikaisratkaisun käytöstä asiakasmaksulaskutuksessa
 - Ratkaistava, jotta päästään kokonaan yhden potilastietojärjestelmän käyttämiseen

Ryhmäkeskusteluissa esiin nostettuja asioita

- Ostopalvelun valtuutuksen käyttöönoton lisäksi huomioitava vaikutukset toimintamalleihin ja toiminnanohjaukseen laajemmin
- Maksu- ja tilastotietojen hallinnointiin liittyy avoimia kysymyksiä
- Avohilmoitiedot saadaan suoraan tuottajan järjestelmästä, mutta ei taida kattaa kaikkia tarvittavia tietoja, tuottajan sitouduttava käyttämään kahta järjestelmää aluksi
- Avohilmoitiminällisyys ei ole tällä hetkellä vielä käytössä kaikissa tuottajien potilastietojärjestelmissä
- Miten järjestäjä saa kaiken tarvitsemansa tiedon, mm. hetu-tason tietoa, kunnittain, yksiköittäin?
- Tuottajan potilastietojärjestelmien toiminnanohjaukseen tulee muutoksia käyttöönoton yhteydessä, eri asiakastyypit mm. vv-asiakas, itse maksava, muu ostopalveluasiakas
- Toimipaikkatiedot tilastoinnissa: kuntatietojen kirjaaminen käsin järjestelmään hankalaa, tulisi saada automaattiseksi, on ilmeisesti tulossakin
- Maksatusten hallinnointi jatkossa Kelan suorakorvausjärjestelmää hyödyntäen, vaiko Potilastiedon arkiston kautta? Miten maksukattojen laskeminen?
- Osoitteistokyt kentöjä ei voida purkaa ennen kuin ostopalvelun valtuutuksen käyttöönotto on varmistettu sekä järjestäjän että tuottajan puolella: jos järjestäjän potilastietojärjestelmässä ei ole valmiuksia osvan käyttöönottoon, eikä erillisjärjestelmää haluta ottaa käyttöön, niin tuottaja ei voi myöskään edetä
- Järjestäjille tarvitaan lisää tukea ostopalvelun valtuutuksen käyttöönottoihin, jotta pilotteihin voidaan valmistautua laajemmin

Yhteenveto

- Järjestäjien tulisi ryhtyä koordinoimaan ostopalvelun valtuutuksen käyttöönottoja alueillaan mahdollisimman pian
- Käyttöönottoprojekti edellyttää tiivistä yhteistyötä järjestäjän, tuottajan ja järjestelmätoimittajien kanssa
- Tehdyt osoitteistokytkenät puretaan ja ostopalvelun valtuutus otetaan käyttöön sekä järjestäjän että tuottajan tietojärjestelmiin
- Kanta-palvelut oltava käytössä sekä järjestäjällä että tuottajalla
- Tietojärjestelmien valmiudet tarkistettava: sekä järjestäjä että tuottaja

- Huomioitava, miten käyttöönotto vaikuttaa ostopalveluprosessin kokonaisuuteen
- Tunnistetaan, miten muutos vaikuttaa toimintamalleihin ja toiminnanohjaukseen esim. maksuasiat, tilastotiedot, potilastietojen näkyminen
- Toimintatapojen muutokset, henkilöstön kouluttaminen

- Lisätietoa ja tukea ostopalvelun valtuutuksen käyttöönottoihin THL, Kela
- kantapalvelut@thl.fi, kanta@kanta.fi

Lisätietoa ostopalvelun valtuutuksesta

- Kanta.fi:
- [Ostopalvelun valtuutus](#)
- [Käyttöönotto ja asiakkuus](#)
- [Järjestelmien valmiudet](#)

- Thl.fi/Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla
- [Verkkokoulu](#)
- [Potilastiedon rakenteisen kirjaamisen opas versio 2018](#)
- [Potilastiedon arkiston toimintamallit](#)
- THL/Slideshare:
- [Toimintamallit](#)

- Sosiaali- ja terveysministeriön asetus terveydenhuollon valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista, 1257/2015 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2012/20151257>

- Potilasasiakirjojen laatiminen ja käsittely, Opas terveydenhuollolle. STM julkaisu 2012:4 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3337-8>

- [Sosiaali- ja terveysministeriön asetus potilasasiakirjoista, 298/2009](#)